

KISBÍRÓ

IX. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

A KARTALI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

1998. AUGUSZTUS

Az alkotmány és az új kenyér ünnepe

Augusztus 20-a nem csak az új kenyér, hanem a Magyar Alkotmány ünnepe is. Nagyon bölcsen, igen jól tudta István király, hogy népét a pusztulástól csak úgy őrizheti meg, ha a nyugati szokásokat és a keresztény vallást az országban meggyökereszteti. Ezért nagy buzgalommal folytatta atyja, Géza fejedelem munkáját, és mint jó pásztor, erős kézzel térítette népét a helyes útra. Amikor a nyugati országok papjai, szerzetesei híret vettek, hogy István király az egész magyar népet megtéríti, nagyon megörültek. Mindjárt felkerekedtek és jöttek, özönlöttek mindenfelől, hogy a pogány magyarokat helyes útra tereljék, tévelygő lelküket Krisztusnak megnyerjék. A nyugati papok és szerzetesek éjt nappallá téve fáradoztak és a sok fáradozást siker koronázta: a magyar nép keresztény hitre tért.

Örömmel látta ezt István király, és azt gondolta, hogy munkájára a pápa áldását kéri. Hívatta ez okáért Asztrik apátot és azt mondta neki:

- Atyám, itt az ideje, hogy munkánkra a pápa úr áldását kérjük. De nem csak pápai áldás, korona is kell a magyar királyoknak, hogy éppen úgy megkoronázzák őket, mint a többi keresztény fejedelmeket. Menj hát Rómába, atyám, és kérj áldást meg koronát a pápa úrtól.

Rómában egy korona elkészült a lengyel fejedelem számára. II. Szilveszter pápa el akarta küldeni, amikor éjjel egy csodálatos álmot látott. Álmában az Úr jelent meg előtte és így szólt hozzá:

-Holnap egy ismeretlen nép követői érkeznek hozzád, akik fejedelmük számára koronát kérnek. Add nekik a kész koronát, mert őket illeti!

Másnap a pápa úr előtt megjelent Asztrik apát és István király nevében áldást és koronát kért. A pápának eszébe jutott az álma, és meghajolt Isten akaratára előtt. Azt mondta Asztrik apátnak:

-Én apostoli vagyok, István pedig apostol.

Ezekkel a szavakkal adta át a koronát az apátnak. Milyen szép ajándékot küldött a pápa úr az első magyar királynak!

A magyar korona csillog-villog az aranytól. Középen a Megváltó képét, körben pedig az apostolokét mutatja. A Megváltó feje fölött a nap, a hold és a csillagok képe ragyog, mellette pedig

két élő fa áll.

A szép fényes koronával az első királyt 1000-ben megkoronázták.

A magyar korona maga az egész ország, hazánk földjének minden gazdagsága és népének egész boldogsága.

A TARTALOMBÓL
Önkormányzati
választás:
október 18-án

Önkormányzati hírek

1998. augusztus 11.

Kartal és Verseg települések képviselő-testületei együttes ülést tartottak a szennyvízcsatorna- és tisztítótelep beruházás kiviteli terveinek megrendelése, valamint a beruházás bonyolítójának megbízása tárgyában.

A kiviteli tervek elkészítésével a szolnoki Szeparátor Mérnöki, Műszaki, Környezetvédelmi Kft-t bízták meg a testületek.

A beruházás bonyolításával a Kartal Nagyközségi Képviselő-testület egyhangú, a Verseg Községi Képviselő-testület 6 igen, 1 nem, 3 tartózkodással a budapesti székhelyű Arculat Bt-t bízták meg.

Önkormányzati választások 1998. október 18.

A Magyar Köztársaság Elnöke a 107/1998. /VII.31./ KE. számú határozatával 1998. október 18-ára, vasárnapra tűzte ki a helyi önkormányzati általános választásokat. Ezen a napon fogják Kartal választópolgárai megválasztani a polgármestert, a képviselőket és a megyei közgyűlés tagjait.

A polgármester jelölése és választása

A polgármesterjelölt ajánlásához a rózsaszínű ajánlószervényt kell kitölteni, az ajánlószervényt a jelöltnek, vagy megbízottjának kell átadni. Egy választópolgár csak egy polgármester-jelöltet ajánlhat. Polgármesterjelölt az lehet, akit a település választópolgárainak legalább 3 %-a (128 fő) jelöltnek ajánlott.

A szavazáskor a szavazólapon valamennyi polgármesterjelölt neve ABC sorrendben szerepel.

A választópolgár az általa kiválasztott jelölt neve melletti körbe helyezett x vagy + jellel szavazhat. Csak egy jelölt választható.

Polgármester az a jelölt lesz, aki a legtöbb szavazatot kapta.

A képviselők jelölése és választása

A helyi képviselőket a település választópolgárai úgynevezett kislistán választják meg. Jelöltet ajánlani a sárga színű ajánlószervény kitöltésével és a jelöltnek, vagy megbízottjának történő átadásával lehet.

Képviselőjelölt az lehet, akit a település választópolgárainak legalább 1 %-a (43 fő) jelöltnek ajánlott.

Szavazáskor a szavazólapon az összes jelölt neve ABC sorrendben szerepel. A választópolgár legfeljebb

annyi jelöltre szavazhat, amennyi a településen megválasztható képviselők száma (13 fő).

Megválasztott képviselők azok a jelöltek lesznek, akik a szavazólapon feltüntetett számnak megfelelően a legtöbb szavazatot kapták.

A megyei közgyűlés tagjainak választása

A megyei közgyűlés tagjainak a választása a pártok, társadalmi szervezetek által összeállított listák alapján történik.

A megye két választókerületre van felosztva. Külön listákra szavaznak a 10.000-nél kevesebb, és külön listákra szavaznak a 10.000-nél több lakosú települések. A megyei jogú városok nem vesznek részt a megyei közgyűlés tagjainak választásában. A lista ajánlásához a fehér színű ajánlószervényt kell kitölteni, a kitöltött ajánlószervényt a listát állító jelölő szervezet képviselőjének, megbízottjának kell átadni.

A szavazáskor a szavazólapon a listák a sorsolás sorrendjében szerepelnek. A választópolgár egy listára szavazhat oly módon, hogy a kiválasztott lista neve feletti körbe x vagy + jelet rajzol.

Az egyes listák a kapott szavazatok arányában jutnak mandátumhoz, feltéve, hogy az összes érvényes szavazat több min 4 %-át elérték.

A jelöltet ajánlani 1998. szeptember 25-ig lehet.

FEKETE-FEHÉR
DIVATÁRU ASZÓD, DEÁK F. ÚT 8-A (KILADI ÚT ELEJE)
TEL: 401-813

Várja Önöket
az alábbi választékkal:

- igényes blúzok, csipkefelsők, tunikák, kétrészesek
- kosztümök, nadrágok, alkalmi ruhák, aljak
- harisnyák, zsebkendők, kendők stb.

Szezonnak megfelelő
árúkeszlet, barátságos áron

Miről ismerhetjük fel, hogy valaki kábítószeres?

Minden drognak más és más a megjelenési formája, minden drog másként hat az ember szervezetére. Mások a testi és lelki tünetek, más és más magatartásbeli változásokat okoznak és valamennyiükhöz más használati tárgy birtoklása kötődik. A következőkben azokat az általánosítható tüneteket, magatartásbeli változásokat és gyanút keltő használati tárgyakat ismerhetjük meg, amelyek alapvetően jellemzik a drogok jelenlétét, a drog-fogyasztást.

Lelki (pszichés) tünetek

- idegesség, ingerlékenység, belső nyugtalanság, feszültség,
- pesszimista hangulat, reménytelenség, kedvetlenség, közömbösség, depresszió,
- minden ok nélküli örömkítőresek, vihogássá torzuló nevetés, bőbeszédűség, váratlan és meglepően nagy közlékenység. Barátkozási hajlandóság amelyet
- túl sok, gyakran összefüggéstelen, csapongó beszéd,
- minden ok nélküli ingerlékenység, zaklatottság, túlérzékenység vált fel,
- a figyelem- és a koncentrációképesség zavara,
- feledékenység, megbízhatatlanság, figyelmetlenség, felelőtlen ígérgetések,
- indokolatlan, hirtelen fáradtság, gyors kimerülés, a teljesítő-képesség indokolatlan és gyakori változása,
- alvászavarok: aluszékonyság vagy álmatlanság,
- térbeli és időbeni tájékozódás zavara (a drogosok 90%-a nem tudja, hogy milyen nap van, 70-80%-a nem tudja, milyen hónap van, 20%-a nem tudja, milyen év van),
- hallucinációk, víziók,
- indokolatlan, rohamszerűen jelentkező félelemérzés,
- üldözési mánia, öngyilkosságra való készítés.

Testi (fizikai) tünetek

- ismeretlen eredetű tüszúrások, elsősorban a karokon, a combok belső felületén, a bokák környékén, a nyakon, a halántékon, elfekélyesedett, gennyes sebek az elfertőződött tüszók helyén,
- beesett arc, kimélyültebb szemgödör,
- a pupillák szűkebbek, tüszzerűen összehúzódtak, vagy tágabak mint általában,
- a szemek környéke duzzadt, a szem vörös, gyulladt,
- a bőr - különösen az arc bőre - hamuszürke vagy sápadt, esetleg kékesen elszíneződött,
- folyamatos szájszárazság,
- orrfolyás, könnyezés, nyáladás, kisebesedett orrkörnyék,
- étvágytalanság, gyakori hányinger, hányás, hasmenés, erőteljes fogyás,
- túlzott érzékenység a külső - zaj, fény, hang - fájdalom-ingerekkel szemben,
- légzési nehézségek,
- testhőmérséklet drasztikus ingadozása, hőhullámok,
- szívpanaszok, a vérnyomás és a pulzus szélsőséges változása,
- hirtelen és erősen romló fogazat,
- csillapíthatatlan mozgáskényszer, erős izzadás, rendkívüli szomjúság,
- remegő kezek, koordinálatlan, részeghez hasonló járás.

Magatartásbeli változások

- tanulmányi eredmények hirtelen, indokolatlan romlása,
- korábban meglévő érdeklődés csökkenése,
- lazul, majd megszűnik a kapcsolat a korábbi barátokkal, más (hasonlóan drogos érdeklődési körű) társaság keresése,
- zárkózottság, az új barátok titkolása,
- a korábbi szokások és életmód látszólag minden ok nélkül történő megváltozása,
- elhanyagolt, ápolatlan test és koszos ruházat,
- egyre gyakoribb és megmagyarázhatatlan pénzzsúke.

Gyanút keltő használati tárgyak

- alumínium fóliába ("ezüst papír") csomagolt kis csomagocskák, kisméretű plasztik tasakok (a drogok szokásos csomagolóanyagai),
- különböző nyomott figurákkal ellátott fehér vagy színes tabletták, színes ábrákkal díszített kicsiny bélyegek,
- ismeretlen eredetű gyógyszerek, kapszulák, porok,
- cigarettapapír, kis kézi cigarettatöltő szerkezet,
- kézzel sodort cigaretták, melyek végeit sodrással zárták le,
- zöld vagy barna színű, ismeretlen eredetű növényi törmelékek, növényi magvak,
- kendernövény palántaként vagy "dísnövényként" való nevelése, természetes balkonon vagy kiskertben.
- különböző szokatlan alakú pipák,
- szokatlan, pl. égő gyomnövények szagára emlékeztető szag a lakás valamelyik helyiségében,
- kifacsart citromok, citromlé flakonok a fiatal holmijai között (a citromlé a heroin gyorsabb feloldódását segíti elő),
- egyszer használatos tűk, fecskendők, bármilyen primitív, injekciózásra utaló tárgy (véres vattacsomók, letépett cigarettá fiistszűrők, érszorításhoz alkalmazható gumiszalag),
- olyan kanál, amelynek alján látszik, hogy gyakran tartják tűz, nyílt láng fölél,
- kisméretű üveglap, zsebtükör, borotvapenge, csőszerűen összesodort bankjegy, kis fém szívócsövek,
- kicsiny levélmérleg, kis díszes szelencék, ismeretlen porral vagy gyurmaszerű sötét színű anyaggal,
- üres vagy kitöltött orvosi vénylek.

Természetesen a lelki, fizikai tüneteket, a gyanút keltő tárgyakat együttesen kell értékelni, hiszen attól, hogy valakinek kivörösödött a szeme, csöpög az orra vagy feszült, ideges, figyelmetlen, még nem kell azonnal arra gondolni, hogy az illető drogos. Mint ahogyan nem jelenti azt, hogy ha valakinél cigarettapapír vagy -ne adj' Isten! - fecskendő van, azt már automatikusan kábítószer-fogyasztónak bélyegezzük...

A napvédőszerek...

... megakadályozzák ugyan a felégést, de nem védenek meg a bőr rák megnövekedett esélyétől. A hosszú ideig tartó napfürdőzés káros hatású. A napvédőszerek eddig sosem látott választéka ellenére kimutathatóan növekszik a bőr rák előfordulásának gyakorisága. A specialisták szerint ez azzal magyarázható, hogy a nap-sugárzás valamilyen formában károsítja az immunrendszer sejtjeit. A napvédőszerek megállítják ugyan a B típusú ultraviola sugarakat (UVB), de hatástalanok az A típusúval szemben (UVA), amely a bőr idő előtti öregedését okozza.

Suli sarak

Ami szemmel látható...

A Kisbíró olvasói a júliusi számban már tájékozódhattak a két iskola épületben folyó munkálatokról. Az újságikkben *Bereczki Ilona* mb. igazgató részletesen beszámolt az elvégzett és a még hátralévő feladatokról. Épületeinkre valóban ráfért ez a tüzetes felújítás. Sokrétűbb munkát most a felső tagozatos iskolában végeztek. Az épület minden zegzugára kiterjedt ez a nagy átalakítás. Több szakma képviselője lelkesen dolgozott a nyári szünetben az intézmény belsejének otthonosabbá tételén. A feszített tempójú, sok időt és fáradságot igénylő tenni akarásnak augusztus végére meglett a szemmel látható eredménye.

A változás már a bejáratnál meglátszik, ahol a gidresgödörös beton helyett szürke díszkövekből kialakított összekötő út vezet az üvegajtóhoz. Az épületbe lépve tovább gyönyörködhetünk a fehérre mázolt ajtóknál, ablakoknál, a falak és lábazatok friss színében.

Az osztálytermek kopott, felpúposodott, elkorhadt parkettái most újra ragyognak a felcsiszolástól és a lakkozástól. A tantermek bútorai is alapos és gondos javításon estek át. Minden hiányzó csavar a helyére került, minden rozoga asztal és székláb megerősödött a mesteremberek szorgos tevékenysége által.

A megvetemedett, nehezen nyitható vasablakok ismét nyithatók és csukhatók. A tanulói öltözőszekrények teljesen új külsőt kaptak, amelyek korszerűbbek, ízlésesebbek a régi elavultaknál, megrongálódottaknál.

A mellékhelyiségek higiénikus külleműek lettek.

Szabadságunkról visszatérve mi, pedagógusok jóleső érzéssel szemlélgettük ezeket a nagymérvű változásokat...

Néhány nap és megtörténik az első becsengetés, akkor visszatérnek a hosszú vakációra "kiröppent fecskék". Reméljük, hogy az iskola falai közé érkezőket is hasonló érzések hatják át, mint bennünket.

Ez lenne a kívánatos, a rendjén való!

Bízva tanulóink otthonról hozott szépérzékében, kulturált viselkedésében közös akarattal, meg tudjuk óvni újjá és széppé varázsolt környezetünket.

Halmágyi Ferencné

Hegedűs Lajos

Eladó

egy darab, nagy puttonyos
betonkeverő.

Érdeklődni lehet:

Fehér Zsolt
Kartal, Alkotmány út 39.

Négyből négy...

Pályáztunk és nyertünk!

Az elmúlt tanév végén 4 témakörben pályáztunk a kollégáimmal a Közoktatás Fejlesztési Alapítványánál és mind a négyen nyertünk.

Szásziné Győri Éva "Tehetséggondozó, személyiségfejlesztő program drámajátékkal az első osztályban" címmel 314.000 Ft-ot nyert.

Fritschekné Nagy Edit "Fejlesztő, felzárkóztató program az enyhén értelmi fogyatékos gyermekek részére" című pályázatával 200.000 Ft-ot nyert.

Zatureczki Mihályné "Fejlesztőprogram az óvoda nagycsoportjából kikerülő és az első osztályba kerülő gyermekek fejlesztésére" címmel 150.000 Ft-ot nyert.

Mezeiné Bereczki Katalin "A tanulási zavart okozó rész-képesség-gyengeségének felismerése és korai fejlesztése az iskolát kezdő gyerekeknél" címmel 130.000 Ft támogatást kapott a pályázatban megfogalmazott célok megvalósítására, melyet az Önkormányzat és az iskola saját költségvetéséből is kiegészít.

Bereczki Ilona
mb. igazgató

Meghívó

A Kartali Általános Iskola

1998. augusztus 31-én 18 órakor

tartja tanévnyitó ünnepélyét. Az ünnepségre szeretettel várjuk a diákokat és a szülőket.

A tankönyveket 1998. augusztus 29-én, szombaton 8-17 óráig, vasárnap 8-12 óráig árusítjuk a felső tagozatos iskolában. A tankönyvek várható ára:

- alsó tagozaton: 4-5 ezer forint,
- a felső tagozaton: 6-8 ezer forint.

Az idén is számíthatnak a szülők az Önkormányzat támogatására.

Iskolai füzetcsomagok árai

---- a Braun papírboltban: ----

1. osztályos:	3.282 Ft
2. osztályos:	947 Ft, zenei 1.430 Ft
2.c osztályos:	2.285 Ft
3. osztályos:	2.946 Ft
4. osztályos:	3.030 Ft
5. osztályos:	1.012 Ft
6. osztályos:	953 Ft
7. osztályos:	983 Ft
8. osztályos:	983 Ft

Az árakból 10% kedvezmény már levonva!

Betonpiramisok Aszódon

Közel kétszáz résztvevővel tartották meg az aszód-galgamásai veszélyeshulladék lerakótelepen azt a környezetvédelmi fórumot, ahol a civil lakosság tájékoztatásának fontossága volt a központi téma, miközben átadták a környezetvédelemért alapított díjat. A speciális nyílt nap jelentőségét az adta meg, hogy szinte minden településen keletkezik több-kevesebb veszélyes hulladék, amelynek lerakására Aszódon van lehetőség.

A Pyrus Rt. által üzemeltetett veszélyeshulladék lerakót az M3-as autópályáról a bagi leágazáson át az Aszód-Balasagyarmat összekötő útról a galgamásai helységjelző táblától induló, dombra felvezető magánúton lehet legegyszerűbben megközelíteni. A 115 hektáros lerakón az I-es és II-es kategóriákba tartozó veszélyes hulladékok végleges lerakását végzik. Az előbbi kategóriába mások mellett a galvániszapok, szárazelemek és a szilárd gyógyszerári intermedierek, az utóbbiba a festekedobozok és a maradványfestékek tartoznak.

Az első veszélyességi hulladékok szigetelt acélkonténereit és hordóit a végleges ártalmatlanítás során bebetonozzák. hatszintes "betonpiramisok" képződnek így, amelyeket fóliával újra szigetelnek, zárásul pedig talajtakarás és fűvesítés képezi a rekultivációt.

A második veszélyességi osztályú ömlesztett hulladékok jókora medencéit a talajban hat méter mélységben képezik ki, amelyek két méterre emelkednek ki onnan. A szigetelés

hasonló az előzőhöz, ám amíg egy-egy ilyen speciális medencét az érkező hulladékokkal töltögetnek, sínen mozgó tető van fölötte. Ily módon a párolgás biztosított, a veszélyes hulladékokat tartalmazó iszap viszont leülepszik a medence aljára...

Az esetleges csurgalékvizek összegyűjtését és elvezetését korszerű, számítógépes technológiával oldják meg Aszódon.

(B. J. cikke először a HÍR-ben jelent meg.)

Tanfolyam

Tisztelt Leendő

Autóvezető Partnerünk!

Bizonyára tisztában van azzal, hogy a közlekedés veszélyes üzem. Megelégszik e ön azzal, hogy csak a **Kartal, Gödöllő, Vác** közötti utakon tanul vezetni? Mi **Buda-pesten**, európai színvonalon szeretnénk fölkeszteni Önt az egyre növekvő elvárásokra.

Autósiskolánk többek között biztosítani tudja:

- az Ön lakóhelyén vagy ahhoz közel a KRESZ és elsősegélynyújtó tanfolyamot, valamint elegendő létszám esetén ezek vizsgáit;
- részletfizetési kedvezményt;
- megfelelő tananyagot visszavásárlási lehetőséggel;
- a vezetési órákat az Ön igényeihez igazítjuk, ami azt jelenti, hogy nem kell hiányoznia az iskolából, munkahelyéről.

Várja Önt a BAG-BAND BT. Autósiskola a gyakorlott, türelmes férfi és női oktatókkal.

Legközelebbi tanfolyam: 1998. 09. 07. 17 óra
Felvilágosítás és jelentkezés: Kartali Művelődési Ház vagy a 06-30-328-092-es telefonszámon.

Akarja Ön a pénzt megtöbbszörözni?

**Alacsony banki kamatok
helyett magas hozamú
tőzsdei befektetési
lehetőségek, állami
garanciával.**

**OTP-GARANCIA RT.
Havonkénti megtakarítással
is.**

Tel: 28/409-843

Gigor János

**Kérjen tájékoztatást, hogy
dönteni tudjon.
Előítéletekből nincs pénz!**

Szeptemberi nagy rendezvények a Művelődési Házban

Országos Falusi Színjátszó Találkozó és Műhelyfesztivál

1998. Bag-Kartal-Galgahévíz
a Szabad Színjátszásért Egyesület rendezésében

1998.szeptember 11. péntek:

Bagon, a Művelődési Házban:

14.00 Ünneplés megnyitó

14.30 "Grimasz" - Lövéte (Románia)

Ismeretlen szerző: Páthelin Péter prókátor

16.00 (a Parkban) Sitkei Színkör:

Ismeretlen francia szerző: Az üstfoltozó

20.00 (a Művelődési Házban)

"Stúdió vagy amit akartok" - Gyöngyös:

Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról

Kartalon, a Művelődési Házban:

18.00 Tiszaölvi Színjátszók - Arisztophanész: Lüsizisztraté

19.00 Petőfi Baráti Társaság, Dunavecse:

Petőfi Sándor: A helység kalapácsa

Galgahévízen:

20.00 Nagykátai Színjátszó Egyesület:

Vörösmarty - Görgey: Handabasa, avagy a fátyol titkai

1998.szeptember 12. szombat:

Egész nap próbák

Bagon:

19.00 a Sitkei Színkör vásári komédiái a Művelődési Ház előtti téren

20.00 a Művelődési Házban közös vacsora, utána zenés est.

Játszik a Fix Stimm.

1998.szeptember 13. vasárnap:

Bagon, a Művelődési Házban:

15.00 Petőfi Baráti Társaság, Dunavecse

Petőfi Sándor: A helység kalapácsa

19.00 Nagykátai Színjátszó Egyesület:

Vörösmarty - Görgey: Handabasa, avagy a fátyol titkai

Kartalon, a Művelődési Házban:

15.00: "Grimasz" - Lövéte (Románia):

Ismeretlen szerző: Páthelin Péter prókátor

16.30 (szabadban) Sitkei Színkör:

Ismeretlen francia szerző: Az üstfoltozó

Galgahévízen, a Művelődési Házban:

15.00 Tiszaölvi Színjátszók: Arisztophanész - Lüsizisztraté

Szabadtéri színpad:

20.00 "Stúdió vagy amit akartok" - Gyöngyös:

Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról

*

Szeptember 19-én rendezzük meg a Népzenei Találkozót, amelyen tíz együttes vesz részt. Szeretnénk hasonló hangulatot varázsolni, mint amilyen a tavalyi volt.

A program:

14.00 órától felvonulás a község főutcáin

16.00-19.00 Bemutató műsorok a Művelődési Házban

19.00 - Vacsora, bál hajnalig

Kérjük azokat, akik a népzenet szeretik és van rá lehetőségük, szponzorálják a Népzenei Találkozót. Támogatásukat előre is megköszönjük.

*

Szeptember 13-án 19 órakor a József Attila Színházban *A miniszter félrelép* című előadásra jegyek kaphatók a Művelődési Házban.

*

Szeptember 30-án Tátika versenyt rendezünk iskolások számára. Kérem, hogy neves énekesek produkcióját utánozzák a versenyzők. Próbailehetőséget biztosítunk a Művelődési Házban. Nevezési határidő: szeptember 16.

Valter Menyhértné

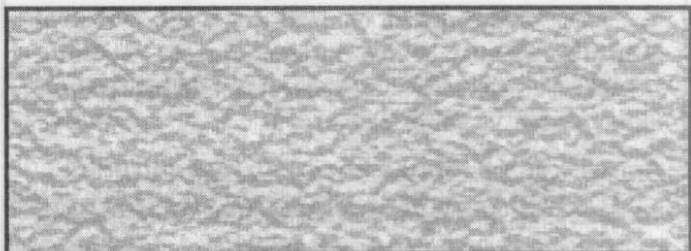
A Művelődési Ház életéből

A Művelődési Ház rendezésében július 20-25-ig kézműves tábort tartottunk. A 15-20 gyerek a kézművesség más-más területével ismerkedhetett meg. Készítettek népviseletes bábukat, kelmefestést, népi edényeket agyagból, szöttek és fontak öveket, fejpántokat. *Mészárosné Varjú Angyalka* (röla lapunk 7. oldalán is olvashatnak - a szerk.) az egyik nap a szalmafonás mesterségét szeretette meg a gyerekekkel.

*

Augusztus 10-15. között rendeztük meg iskolások részére néptánc táborunkat. A foglalkozásokon 23 tanuló vett részt rendszeresen. Tanultak népi játékokat, galgamenti táncokat, más tájegységek táncait, dalait. Fáradhatatlan kis lábak ropták nap mint nap 14-18 óráig a számukra összeállított tánckompozíciókat. A tábor zárásaként a Mátrába vittük el a táborok résztvevőit, megtekinteni a kiállításokat és a szép tájakat.

A táborok sikeréhez hozzájárultak munkájukkal: *Csikós Ida, Deák Márta, Mészárosné Varjú Angyalka és Valter Menyhértné.*

KARTALI

KISBÍRÓ

MEGJELENIK HAVONTA 600 PÉLDÁNYBAN

FELELŐS KIADÓ: KLUBER LÁSZLÓ

FELELŐS SZERKESZTŐ: VALTER MENYHÉRTNÉ

A SZERKESZTŐSÉG CÍME: MŰVELŐDÉSI HÁZ

2173 KARTAL, FELSZABADULÁS ÚT 107. TEL: (28) 437-301

BEJELENTÉS SZÁMA: 2/1990. 06. 02.

NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS: RH+VIDEO BT.

[GÖDÖLLŐ, FENYVESI FŐÚT 2. TEL/FAX: (28) 421-636]

KÉSZÜLT AZ ArtWind KFT. NYOMDÁJÁBAN, GÖDÖLLŐN

Rólunk írták

Angyalka néni szalmaangyalai

Jól kitalálták a kartali könyvtárosok, hogy olvasótáborukba két délutánra is meghívják Mészárosné Varjú Angyalka nénit, a szalmafonó népművészt. Mert bizony a műanyag játékokhoz szokott gyermekeknek még a szájuk is tátva maradt, amikor a vendégük megmutatta, mennyi mindent lehet készíteni ebből a természetes anyagból. Nem csoda, hogy egy idő után a tábor résztvevőinek is kedvük szottyant a koszorú- és a csigakészítéshez. Alkalmi tanítómesterük persze készült erre, bőven hozott alapanyagot, és nagy türelemmel irányította a piciny ujjacskákat. Fonás közben pedig mesélt a régi paraszti életéről is.

- Annak idején a búzamezőn a nagyobb lányoktól lestem el a tudományt. Bár édesapám ács volt, nem földműves, a szabadságát mindig nyáron, egyszerre vette ki, és elment részes aratónak, hogy az évi kenyérnek valót előteremtse. Kilencen voltunk testvérek, jómagam a második legidősebb gyermek voltam. A nővéremmel hamar munkára fogtak bennünket, az aratásból is korán kaptunk ízelítőt. 10-12 évesen már komoly segítségnek számítottunk: vizet hordtunk, markot szedtünk, összegereblyéztük az elhullott kalászokat. Délben, amikor a férfiak a kaszájukat kalapálták, mi a nagyobb lányokhoz kistorogtunk, és figyeltük őket, hogyan fonnak a legényeknek szalmaszálakból bokrétákat, csigákat. Az aratás végére közös munkaként pedig egy hatalmas búzakoszorút is készítettek a gazdaság vezetőinek, amit az aratóbálon nyújtottak át nekik.

Kartalon a legutolsó kaszás aratás 1953-ban volt, onnantól már a gépek végezték a munka legjavát. A hagyományok elfelejtődtek lassan, csakúgy, mint a szalmafonás mozdulatai. Angyalka is férjhez ment, egy ideig a határban, majd Pesten kőművesek mellett dolgozott, miközben három gyermeket nevelt. A nyolcvanas évek végéig egyetlen egy alkalommal sem érzett készletet, hogy elővegye a szalmát és készítsen belőle valamit. Hogy a fonás mégis újra része lett életének, annak köszönhető, hogy a nyolcvanas évek végén belépett a kartali asszonykórusba.

- Mindig is szerettem énekelni, nekem az jelentette a kapcsolódást. Persze a gyerekek mellett nem tudtam volna vállalni az utazást, a fellépéseket. Amikor aztán kiröppentek a családi fészekből, egy kicsit én is szabadabb lettem. 1989-ben a Magyar Rádió *Kerek Isten fája, szép tizenkét ága* címmel az esztendő hónapjaihoz fűződő népszokásokról készített műsort. Velünk, a kartali népdalkörrel is csináltak jónéhány felvételt és én ekkor határoztam el, ha Isten megsegít, a tizenkét ágból egyet életre keltek. A felvételsorozat végén aratóbált rendeztünk, amelyre a Magyar Rádió munkatársait is meghívtuk. Nekik ajándékoztam az első búzakoszorúmat. A közepébe az aratás legfontosabb eszközeit, a kaszát, a gereblyét fontam. Aztán úgy gondoltam, hogy készíték egy olyat, amelyiken a korona is rajta van. Ez a kartali római katolikus

egyházközségé lett, és minden évben az Új Kenyér Ünnepe-n elhelyezik a templomban.

Angyalka néni szerint a munkamódszerében semmi rendkívüli nincs. Csak kigondolja, hogy mit fog csinálni, elképze-li, hogyan fog az kinézni, és nekilát. Ilyenkor teljesen "kikapcsol", csak az alkotásra koncentrál. Haragszik is néha a "Papa", de hát ki kell használni az ihlet perceit. Előfordult már az is, hogy éjszaka fogott neki a fonásnak, mert nem tudott aludni. Főlkelt, beázta a szalmát - enélkül törnének a szálak -, és mire a család fölébredt, elkészült a szalmaváza, benne szalmavirágokkal. Persze a nagyobb művek hosszabb időt igényelnek, Angyalka néni pedig szívesen fog ilyenbe is. A Nádfedeles kisház - amely a helybeli művelődési ház legfőbb díszé - szintén 1989-ben készítette kukoricacsuhéból. Megtalálható azon a falusi élet szinte minden jellemzője, a tyúkokat etető piros kendős menyecskétől kezdve egészen a szénásszekérig. Ettől eltérő témájú és későbbi alkotás a Batthyány Lajos kivégzése.

- A Képes Történelem sorozatban látott kép nagyon megfogott engem, ezért is határoztam el, hogy elkészítem csuhéból. Igyekeztem mindent úgy csinálni, ahogy ott láttam. Tudja, mi jelentette a legnagyobb problémát? A katonák egyenruhájának színezése. Bajban voltam, nem tudtam, melyik festék fogja be a csuhét. Először tojásszínezékekkel próbálkoztam, de végül mégsem ez, hanem a ruhafesték vált be.

A kartali asszony műveire egyre többen kíváncsiak, nemcsak idehaza, hanem országhatáron túl is. Egy hatalmas dobozban például a Betlehem pihen, nemrég érkezett haza Pompei-ből. A kicsiny Jézus és az angyalok figurája korábban a II-es számú Gyermekklinika leukémiás betegeinek karácsonyát igyekezett szebbé varázsolni. Néhány búzakoszorú jelenleg is úton van, egy-egy vándorkiállítás darabjaként. A munkák ritkán térnek haza érem, emléklap nélkül. Mégsem ennek örül a legjobban Angyalka néni. Észrevétlenül int felém, aztán kicsit félrevonva mutatja: - Nézze meg ezeknek a virágszálaknak a szemeit. Csak úgy ragyognak a szalmafonás közben. Nekem is van hat unokám, öt kiskatona és egy kislány. A fiúkat nem köti le, amit csinállok, de a lány már jön velem anyagot gyűjteni, és látom rajta, nagyon szeretné eltanulni a mozdulataimat. Ezért érdemes munkálkodnom.

Mészárosné Varjú Angyalka a közelmúltban megkapta a Vankóné Dudás Juli Népművészeti díjat, amelyhez ezúton is gratulálunk.

Rácz Zoltán

(A cikk a Népszabadság Pest Megyei Krónikájában jelent meg.)

TAPÉTA VÁSÁR

Egész évben olcsó ár, nagy választék!

**sima és habosított, mintás és szövetmintás,
fűrészporos és mennyezet tapéták**

Diszperzit - Héra

lábazat- és homlokzatfestékek.

Ecsetek, meszelők.

festéshez - mázolóshoz

porfestékek, színezők

alapozók - lakkok - lazúrok

**Ezen kívül még sok mindent megtalál,
ha eljön és nálunk vásárol!**

**bordűrök - szegők
nagy választékban**

hőszigetelők, posztterek

valamint a tapétázáshoz szükséges
eszközök - ragasztók - segédanyagok

**Nagycsaládos
igazolvánnyal
rendelkezők
kedvezményben
részesülnek!**

ASZÓD LAKÓTELEPI FESTÉK - TAPÉTABOLT

Tel: (28) 401 691

Nyitvatartás: H-P 6-17 Szo 6-12

DROGÉRIA

Tó Üzletház

- AVON -

a szépség és minőség vonzása

az AVON termékek a Drogériában megvásárolhatók
és katalógusból megrendelhetők

Ajándécsomagok kívánság szerinti összeállításban:

- névnapra
- babalátogatásra

- születésnapra
- különböző alkalmakra